

SACROSANCTUM OECUMENICUM
CONCILIUM
TRIDENTINUM

ADDITIS DECLARATIONIBUS CARDINALIUM
Concilii Interpretum, ex ultima recognitione

JOANNIS GALLEMART,

ET CITATIONIBUS JOANNIS SOTEALLI
Theologi, & HORATII LUCII Jurisconsulti; necnon Remissionibus
D. AUGUSTINI BARBOSÆ: Quibus recens accesserunt utilissimæ
Additiones BALTHASSARIS ANDREÆ JC. Cæsar-Augustani, cum
Decisionibus variis ROTÆ ROMANÆ eodem spectantibus.

NUNC DEMUM HAC POSTREM A EDITIONE
Utilissimis Annotationibus Practicis Reformationem & Forensia
concernentibus D. CARD. DE LUCA illustratum.

EDITIO REFORMATA, ET SUPRA OMNES
Superiores Gallicas & Belgicas locupletata, item permultis PONTIFICUM
CLEMENTIS VIII. PAULI V. & URBANI VIII. insertis ad varia
Concilii Capita Constitutionibus.

CUM INDICE LIBRORUM PROHIBITORUM EX PRÆSCRIPTO
Concilii, necnon Propositionibus a variis PONTIFICIBUS hucusque damnatis.

TRIDENTI, MDCCXXXVII.
Sumptibus Societatis.

CUM SUPERIORUM PERMISSU.

PRÆFATIO SIVE ADMONITIO AD LECTOREM BENEVOLUM

*De anterioribus hujus Operis editionibus, deque hac
nostra nunc recenter auctius prodeunte.*

Uoniam Pius IV. interdixerat, ne cui, prout liberet, sacra Oe-
cumenici Tridentini Concilii decreta licet exponere, privata-
que auctoritate interpretari, sed si cui dubium aliquod appare-
ret, Sedem Apostolicam accederet, quæ per Illustrissimos Cardi-
nales in eam rem Delegatos id resolveret atque enodaret; De-
clarationes ejusmodi Cardinalium, difficultatum Concilii Inter-
pretum, rogari, observari, atque in veneratione haberi cœperunt. Manu-
scriptæ, ut rara chimelia paucorum manibus ferebantur, donec in Germania,
Gallis, Hispaniis, ac demum in Belgica typis vulgariter, atque ex eruditorum
virorum censura, Regum etiam Principumque privilegiis donatae, publici ju-
ris factæ, in oculos manusque passim omnium devenerunt. Putaverunt Typo-
graphi bene se arque ex publica re facturos, si lucemnam accensam ponerent
non sub modio, sed super candelabro, ut luceat omnibus, qui in domo sunt:
omnibus, inquam, qui in Ecclesia Christi versantur, quibus Concilii latæ le-
ges sunt, si qua parte obscurius aliquid dictum fuerit, illustratæ appearant,
queque ad unius forte postulationem elucidata sunt, omnibus, quos eadem
spine difficultatum tribulique dubitationum prouercent, plana fierent. Sic Phi-
losophi assertunt, bonum omne natura sui esse diffusivum. Porro nullibi haec-
tenuis emendatius, quam Duaci Declarationes impressæ sunt, ob operam &
industriam Joannis Gallemari, S. T. Doctoris, & in Academia Duacena Pro-
fessoris, qui priores editiones recensuit, limavit, summaque fide exemplarium
varietatem recognovit. Cæterum, nescio qua occasione, fugit illius diligen-
tiæ pars melior declarationum illa, quæ cum die & consule, ad finem alio-
rum exemplarium impressorum, manuscriptorumque, a 21. Martii, 1591. po-
sita erat. Itaque eam partem huic Operi ad finem intexui, sic tamen, ut
in ordinem Concilii redacta sit, singulaque declarationes ad sua capita revo-
catæ. Quibus aliæ (nimis in quibus tempus &c dies in margine additi non
sunt) accesserunt nonnullæ, ex fidelibus exemplaribus manuscriptis, uno præ-
sertim a viro quodam probe erudito in ipsa Urbe descripto, suppeditatæ.
Textum ipsum Concilii adjunxi, quo facilius Lector eum, declarationesque
ad eum relatives simul capere possit. Accesserunt denique Remissiones P. Au-
gustini Barbozæ, nullum etiam interpretationis private genus continentis, sed
duas tantam Doctorum citationes, qui incidenter varia Concilii loca tra-
staverunt; de quibus audi ipsam Barbosam, ejusve prologum apologeticum:
(De consilio, inquit, doctissimorum virorum, qui divini & humani Juris
peritissimi extitere, Bullæ Pii IV. prohibitionem solum procedere in illis dif-

I

S A C R O S A N C T I
OECUMENICI & GENERALIS
CONCILII TRIDENTINI
SESSIO PRIMA
SUB PAULO III. PONTIFICE MAXIMO
Celebrata die decimatertia Mensis Decembris,
Anno Domini millesimo quingentesimo
quadragesimo quinto.

*Decretum a β γ δ : ζ * de inchoando
CONCILIO.*

LACETNE vobis , ad laudem & gloriam sanctæ , & individuæ Trinitatis , Patris , & Filii , & Spiritus sancti , ad incrementum & exaltationem Fidei & religionis Christianæ , ad extirpationem hæresum , ad pacem & unionem Ecclesiæ , ad reformationem Cleti & populi Christiani , ad depressionem & extictionem hostium Christiani nominis , decerne te & declarare , sacrum Tridentinum & generale Concilium incipere , & incep tum esse ? Responderunt , PLACET .

Indictio futura Sessionis .

Et cum proxima sit celebritas Nativitatis Domini nostri JESU CHRISTI
Cone. Trid. cum Gall.

STI , & subsequantur aliæ festivitates labentis & incipientis anni ; placetne vobis primam futuram Sessionem habendam esse die Jovis post Epiphaniam , quæ erit septima Mensis Januar . Anno Dom . M . D . XLV . ? Responderunt , PLACET .

R E M I S S I O N E S .

a An Concilium generale absque auctoritate summi Pontificis celebrari possit ? Negat Bobadil . in sua politie . lib . 2 . cap . 18 . n . 194 . ubi etiam resolvit , quod licet Principes seculares non possint illud convocare , possunt tamen per suos iudices ad illius agere observantiam .

b An summus Pontifex possit dispensare super Concilium ? Affirmant , si de eo faciant expressam mentionem , & non sufficere clausulam derogatoriam generalem , Coit . in memor . verbo , clausula non obstante . Redubb . in Auth . habita , verbo , examinatione p . 580 . cum seq . C . ne filius pro patre , & in praxi benefic . tit . de dispensat . super defectum natural . n . 24 . Gutier . præst . l . 3 . q . 17 . num . 231 . A Aloys .

INDEX

LIBRORUM PROHIBITORUM

Ex CONCILIO TRIDENTINO præscriptus,
AUCTORITATE PII IV. PRIMUM EDITUS,
postea vero a SIXTO V. auctus, demum CLEMENTIS VIII.
jusli recognitus.

Additis regulis, ac exequenda prohibitionis ratione.

CLEMENS PAPA VIII.

Ad perpetuam ref memoriam.

SAcrosanctum Catholicæ fidei depositum , sine quo Deo placere , aut æternam salutem consequi nemini licet , ut salvum in Ecclesia Dei perpetuo conservaretur , posterisque inviolatum traduceretur , pastoralis Romanorum Pontificum vigilancia , summo semper studio & contentione laboravit . Ipsi enim a Christo Domino , hujus tam preciosi depositi auctore , & illud fideliter custodiendi , & bonum semen patrisfamilias , ab inimici hominis zizanis discernendi , & Ecclesiam salutari doctrina edificandi , principiam curata , summamque potestatem , in Beatissimo Petro Apostolorum Principe accepertum . Quocirca sanctæ memoriaræ Gelasius Primus , & Gregorius IX. aliquæ complures Romani Pontifices , prædecessores nostri , zelo zelatis pro domo Domini exercituum , ut hanc fiduci Catholicæ , doctrinæque integritatem , salvam incorruptamque in Ecclesia Dei retinerent , Apostolici

animi magnitudine , pro muro domus Israel , adversus ejusdem fidei hostes scipios opposentes , ne illorum dolis & insidiis imprudentes & simpliciores homines caperentur , lucem a tenebris , prava a rectis sejunxerunt , quæ sequenda , quæ cavenda essent , Christi fidelibus declararunt , probatos , laudabiles , orthodoxos liberos ab adulterinis , pernicioxis & apochryphis singulati diligentia distinxerunt , postremo hæreticorum impia dogmata . & noxia . ac venenata scripta , Conciliorum decretis , Pontificis constitutionibus , aut alio opportuno censuræ genere condemnauit . Sed cum nostris hisce calamitosis , & novissimis temporibus , antiquus humani generis hostis , a sua malitia nunquam recedens , ad eandem Catholicam doctrinam , & veritatem labefactandam pestiferas hæreses , & detestabiles erotes , aut novos conflasset , aut veteres ex inferis excitasset ; sacra Tridentina Synodus

APPENDIX
SIVE
ANNOTATIONES PRACTICÆ
AD
SACRUM CONCILII TRIDENTINUM
Eminentissimi & Reverendissimi D. D.
JOANNIS BAPTISTÆ
CARDINALIS DE LUCA,
IN REBUS CONCERNENTIBUS
REFORMATIONEM, ET FORENSIA.